

บันทึกข้อความ

ส่มอ 5๑5

ส่วนราชการ สำนักงานชลประทานที่ ๔ ต.หนองปลิง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร โทร. ๐ ๕๕๗๑ ๐๐๔๗ ๘

ที่ สขป.๔ / ๑๒๓ / ๒๕๕๘ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอส่งสำเนาเอกสารแนวทางการดำเนินการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้งในเขตพื้นที่
ชลประทาน สำนักงานชลประทานที่ ๔ ปี ๒๕๕๘

เรียน ผส.บอ.

ด้วยสถานการณ์ในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา มีปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย
ทำให้น้ำต้นทุนสำหรับการใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๕๘ มีปริมาณค่อนข้างน้อย เสี่ยงต่อภาวะ
การเกิดภัยแล้ง ทั้งด้านการเกษตรและอุปโภค-บริโภค

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำนักงานชลประทานที่ ๔ ได้แต่งตั้งคณะทำงานศูนย์
ประสานงานเตรียมการสถานการณ์ภัยแล้ง พร้อมจัดทำเอกสารแนวทางการดำเนินการเตรียมความพร้อมรับมือ
สถานการณ์ภัยแล้ง ในเขตพื้นที่ชลประทาน สำนักงานชลประทานที่ ๔ ปี ๒๕๕๘ จึงขอส่งสำเนาเอกสารดังกล่าว
ตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

—
—
—

(นายอาทิตย์ สุวานิชวงศ์)
ผส.ขป.๔

3 ก.พ. ๕๘

นายทองเปลว กองจันทร์
ผส.บอ.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แนวทางการดำเนินการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้ง
ในเขตพื้นที่ชลประทาน สำนักงานชลประทานที่ 4 ปี 2558

สำนักงานชลประทานที่ ๔

มกราคม ๒๕๕๘

สารบัญ

	หน้า
1. พื้นที่รับผิดชอบ	1 – 5
2. สถานการณ์น้ำ	6 – 9
3. การเตรียมพร้อมให้การช่วยเหลือ	10 – 14
4. สรุปจำนวนเครื่องจักรเครื่องมือ	14
5. ผังกระบวนการ	16
6. ที่ตั้งติดต่อประสานงานและผู้รับผิดชอบ	18

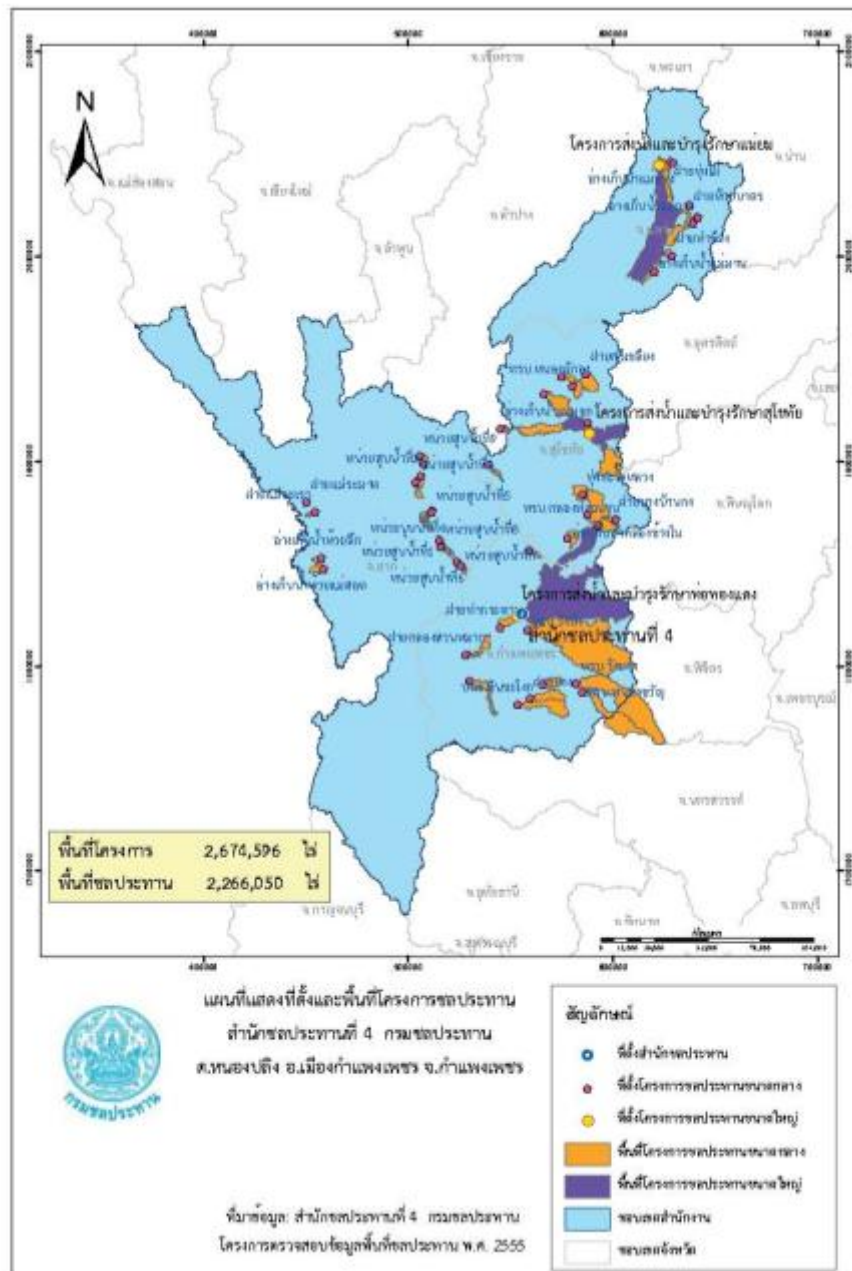
ภาคผนวก

- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานศูนย์ประสานงานเตรียมการสถานการณ์ภัยแล้ง
- ผังดำเนินงาน
- แผนที่คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง
- แผนที่ GIS พื้นที่รับผิดชอบแต่ละโครงการ

แนวทางการดำเนินการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้ง ในเขตพื้นที่ชลประทาน สำนักงานชลประทานที่ 4 ปี 2558

1. พื้นที่รับผิดชอบ

สำนักงานชลประทานที่ 4 รับผิดชอบพื้นที่ 4 จังหวัด คือ จังหวัดแพร่ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก และจังหวัดกำแพงเพชร พื้นที่รวม 23,843,016 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตรรวม 7,180,530 ไร่ พื้นที่ชลประทานรวม 2,266,050 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.56 ของพื้นที่การเกษตร มีโครงการชลประทานในเขตความรับผิดชอบจำนวน 7 โครงการ มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดกลางทั้งสิ้น 15 แห่ง รวมปริมาณน้ำเก็บกัก 401.81 ล้านลูกบาศก์เมตร รายละเอียดดังนี้

รูปที่ 1 พื้นที่ชลประทานในเขตสำนักงานชลประทานที่ 4

1.1 โครงการชลประทานขนาดใหญ่

ในเขตสำนักงานชลประทานที่ 4 ประกอบด้วย 3 โครงการ คือ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม จังหวัดแพร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง จังหวัดกำแพงเพชร มีพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

ที่	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน		หมายเหตุ
				(ไร่)	ร้อยละ	
1	แม่ยม	-	267,375	196,000	73.30	
2	สุโขทัย(น้ำใต้ดิน)	-	120,000	68,625	57.18	แหล่งน้ำใต้ดิน
3	ท่อทองแดง	-	619,625	550,688	88.87	

1.2 โครงการชลประทานแพร่

1.2.1 โครงการชลประทานขนาดกลาง 7 โครงการ มีปริมาตรความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 121.93 ล้านลูกบาศก์เมตร(จากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 4 แห่ง) มีพื้นที่ชลประทาน 74,538 ไร่

ที่	โครงการ	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน		หมายเหตุ
				(ไร่)	ร้อยละ	
1	อ่างเก็บน้ำแม่สอง	65.80	27,311	19,338	70.81	
2	อ่างเก็บน้ำแม่อาง	30.62	29,025	21,228	73.14	
3	อ่างเก็บน้ำแม่มาน	18.75	14,459	11,501	79.54	
4	อ่างเก็บน้ำแม่คำปอง	6.76	7,619	5,300	69.56	
5	ฝายทุ่งไผ่	-	12,266	10,178	82.98	
6	ฝายห้วยบาตร	-	5,364	3,647	67.99	
7	ฝายท่าช้าง	-	5,191	3,346	64.46	
	รวม	121.93	101,235	74,538	73.63	

1.2.2 โครงการชลประทานขนาดเล็ก 159 โครงการ มีปริมาตรความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 50.19 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ 50,995 ไร่

1.2.3 โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่น) มีจำนวนทั้งสิ้น 43 โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ 8,950 ไร่

1.3 โครงการชลประทานสุโขทัย

1.3.1 โครงการชลประทานขนาดกลาง 13 โครงการ ปริมาณการเก็บกักน้ำรวมทั้งสิ้น 228.85 ล้านลูกบาศก์เมตร(จากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 7 แห่ง) มีพื้นที่ชลประทาน 347,669 ไร่

ที่	โครงการ	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน		หมายเหตุ
				(ไร่)	ร้อยละ	
1	อ่างเก็บน้ำแม่มอก	96.00	59,559	47,836	80.32	
2	อ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ	58.00	54,341	46,342	85.28	
3	แก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	32.40	23,726	23,726	100.00	
4	อ่างเก็บน้ำแม่กองค่าย	13.00	8,206	5,981	72.89	
5	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง	12.45	8,616	7,596	88.16	
6	อ่างเก็บน้ำคลองช้างใน	9.00	19,481	18,395	94.43	
7	อ่างเก็บน้ำห้วยทรวง	8.00	-	-	-	ยังไม่รวมพื้นที่ใน ฐานข้อมูลปี2555
8	ปตร.แม่น้ำยม (บ้าน หาดสะพานจันทร์)	-	71,250	66,000	92.63	
9	ปตร.บ้านยางซ้าย	-	76,063	65,125	85.62	
10	ทรบ.คลองท่าฉนวน	-	31,458	24,777	78.76	
11	ทรบ.หนองผักถุง	-	20,083	17,272	86.00	
12	ฝายศรีเชลียง	-	33,287	29,872	89.74	
13	ฝายยางบ้านกง	-	5,871	4,690	79.88	
	รวม	228.85	411,941	347,669	84.40	

1.3.2 โครงการชลประทานขนาดเล็ก 141 โครงการ มีปริมาตรความจุเก็บกักทั้งสิ้น 16.05 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ 304,800 ไร่

1.3.3 โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่น) มีจำนวนทั้งสิ้น 45 โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ 67,610 ไร่

1.4 โครงการชลประทานตาก

1.4.1 โครงการชลประทานขนาดกลาง 14 โครงการ มีปริมาณความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 11.30 ล้านลูกบาศก์เมตร(จากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 2 แห่ง) มีพื้นที่ชลประทาน 61,040 ไร่

ที่	โครงการ	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน		หมายเหตุ
				(ไร่)	ร้อยละ	
1	หน่วยสูบน้ำที่ 1	-	7,700	6,749	87.65	
2	หน่วยสูบน้ำที่ 2	-	7,170	6,484	90.43	
3	หน่วยสูบน้ำที่ 3	-	9,790	8,755	89.43	
4	หน่วยสูบน้ำที่ 4	-	12,171	8,893	73.07	
5	หน่วยสูบน้ำที่ 5	-	2,908	1,854	63.76	
6	หน่วยสูบน้ำที่ 6	-	3,235	2,166	66.96	
7	หน่วยสูบน้ำที่ 7	-	3,347	2,315	69.17	
8	หน่วยสูบน้ำที่ 8	-	2,063	1,526	73.97	
9	หน่วยสูบน้ำที่ 9	-	6,267	5,963	95.15	
10	หน่วยสูบน้ำที่ 10	-	1,942	1,826	94.03	
11	ฝายแม่ระมาด	-	558	375	67.20	
12	ฝายแม่จะเร้า	-	2,589	2,153	83.16	
13	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สอด	5.50	15,029	8,642	57.50	
14	อ่างเก็บน้ำห้วยลึก	5.80	5,212	3,339	64.06	
	รวม	11.30	79,981	61,040	76.32	

1.4.2 โครงการชลประทานขนาดเล็ก 133 โครงการ มีปริมาณความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 7.41 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ 147,000 ไร่

1.4.3 โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่น) มีจำนวนทั้งสิ้น 15 โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ 19,500 ไร่

1.5 โครงการชลประทานกำแพงเพชร

1.5.1 โครงการชลประทานขนาดกลาง 10 โครงการ มีปริมาณความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 39.90 ล้านลูกบาศก์เมตร(จากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 2 แห่ง) มีพื้นที่ชลประทาน 967,490 ไร่

ที่	โครงการ	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน		หมายเหตุ
				(ไร่)	ร้อยละ	
1	ทรบ.วังบัว	-	482,813	443,938	91.95	
2	ทรบ.วังยาง	-	260,188	231,938	89.14	
3	ทรบ.หนองขวัญ	-	110,938	102,375	92.28	
4	อ่างเก็บน้ำคลองน้ำไหล	38.50	32,139	25,555	79.51	
5	อ่างเก็บน้ำห้วยป่าบง	1.40	4,543	-	-	เพื่อการประปาหมู่บ้าน
6	ปตร.หินชะโรง	-	65,250	60,205	92.27	
7	ปตร.วังไทร	-	23,530	22,184	94.28	
8	ฝายท่ากระดาน	-	36,517	30,175	82.63	
9	ฝายคลองสวนหมาก	-	21,684	18,208	83.97	
10	ฝายยางวังไทร	-	36,837	32,913	89.35	
	รวม	39.90	1,074,438	967,490	90.05	

1.5.2 โครงการชลประทานขนาดเล็ก 184 โครงการ มีปริมาณความจุเก็บกักทั้งสิ้น 53.43 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ 452,140 ไร่

1.5.3 โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่น) มีจำนวนทั้งสิ้น 53 โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ 91,750 ไร่

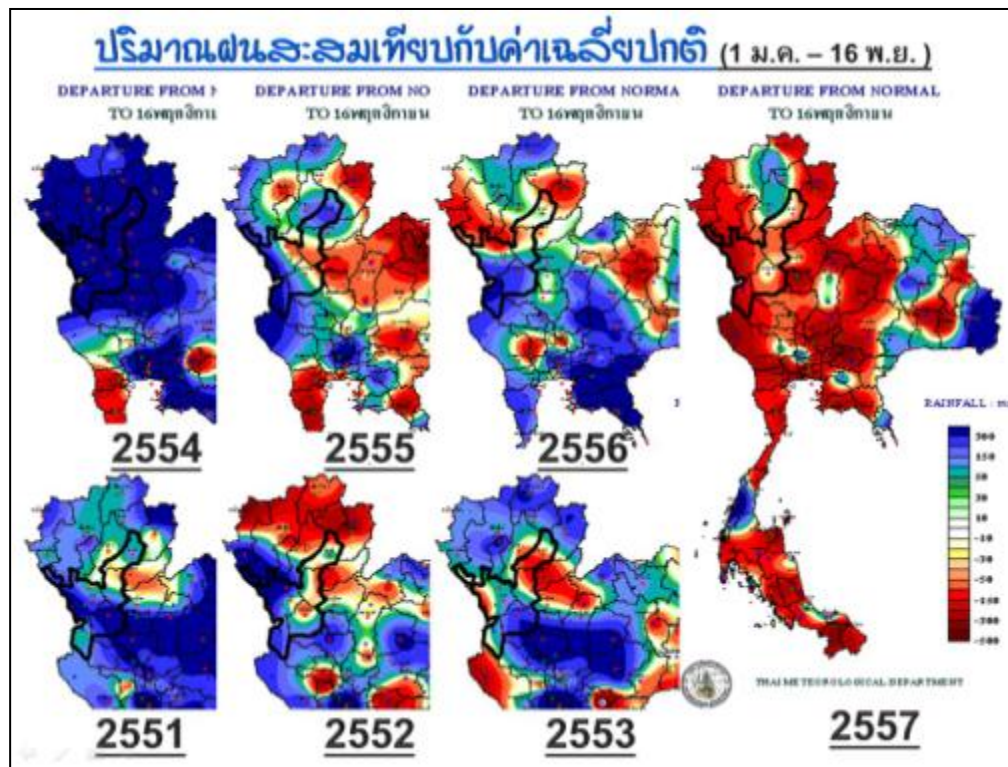
2. สถานการณ์น้ำ

2.1 สภาพฝน

ในช่วงฤดูฝนปี พ.ศ.2557 ปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่สำนักงานชลประทานที่ 4 โดยรวมอยู่ในเกณฑ์น้อยกว่าค่าเฉลี่ยปกติในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

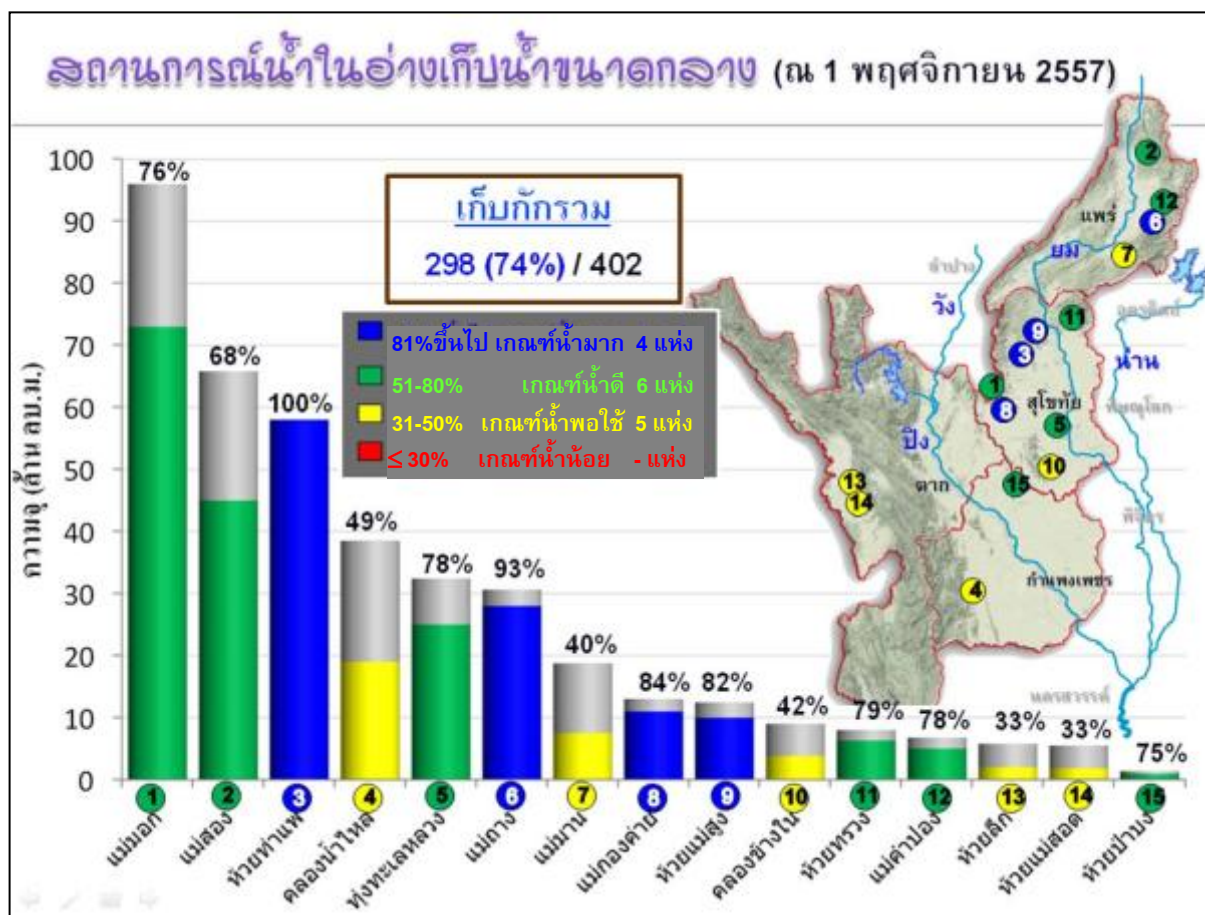
รูปที่ 2 ปริมาณฝนสะสมในพื้นที่สำนักงานชลประทานที่ 4

รูปที่ 3 ปริมาณฝนสะสมเทียบกับค่าเฉลี่ยปกติย้อนหลัง

2.2 สถานการณ์น้ำ ณ เริ่มต้นฤดูแล้ง(1 พ.ย.2557) แบ่งเป็น 2 กรณี

2.2.1 กรณีมีแหล่งน้ำต้นทุนประเภทอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ที่ได้มีการรองรับน้ำในช่วงฤดูฝน เพื่อสำรองไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งในเขตสำนักงานชลประทานที่ 4 มีอ่างเก็บน้ำขนาดกลางทั้งสิ้น 15 แห่ง ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2557 มีปริมาณน้ำเก็บกักทั้งสิ้น 298 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือร้อยละ 74 ของความจุทั้งหมด

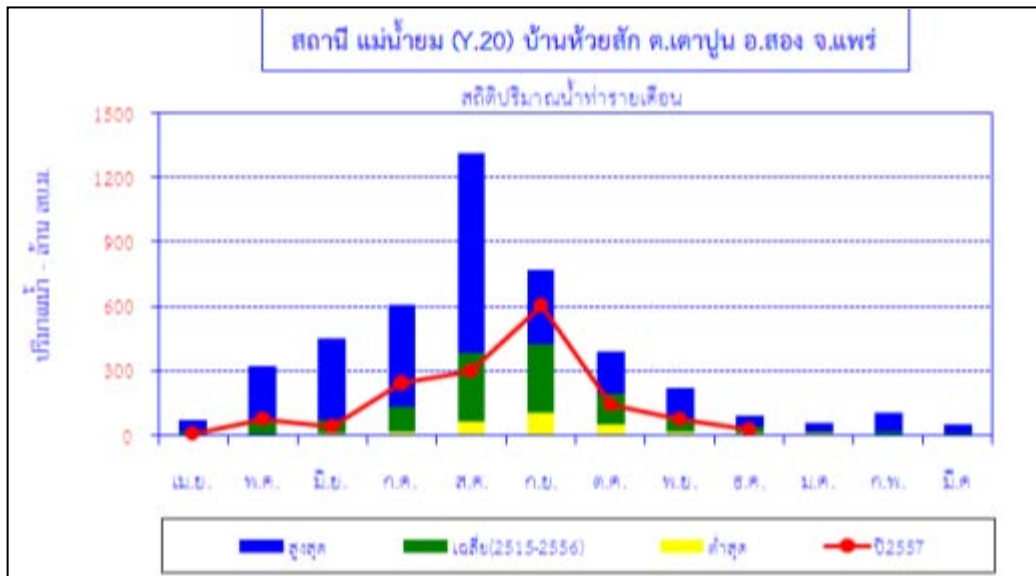

รูปที่ 4 ปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ณ เริ่มต้นฤดูแล้งปี 2557/2558

2.2.2 กรณีไม่มีแหล่งน้ำต้นทุนในพื้นที่ จะอาศัยการรับน้ำจากแม่น้ำสายหลัก คือ แม่น้ำยม และแม่น้ำปิง ซึ่งสถานการณ์น้ำในการเข้าสู่ฤดูแล้งปี 2558 สรุปได้ดังนี้

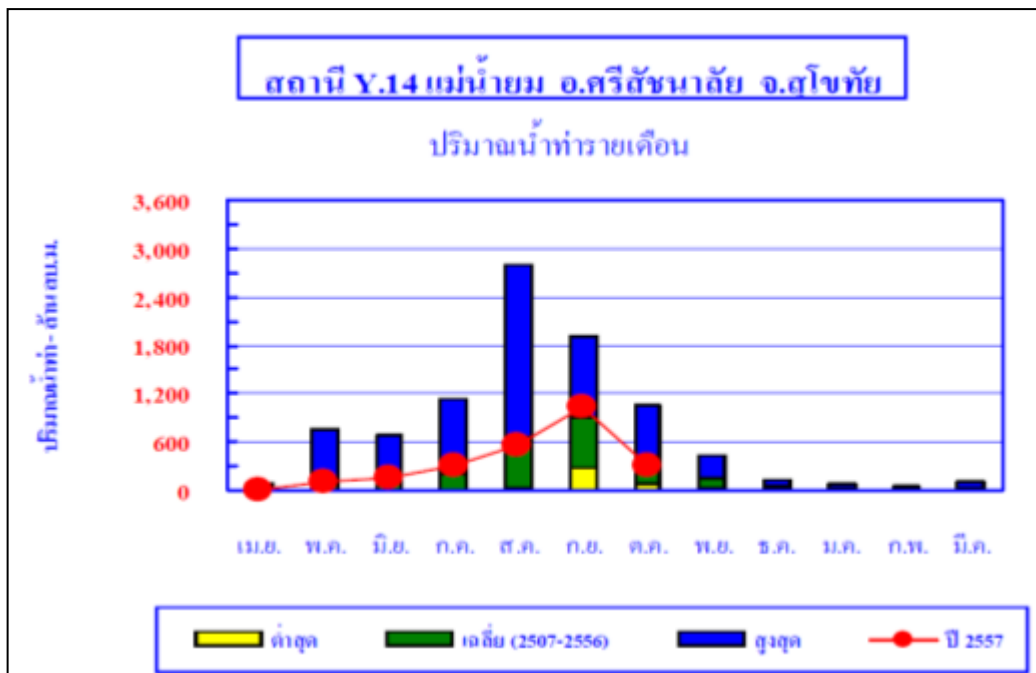
ลุ่มน้ำยม

- ในเขตจังหวัดแพร่ ปริมาณน้ำท่าไหลผ่านที่สถานีวัดน้ำ Y.20 อ.สอง ซึ่งจะเป็นน้ำต้นทุน สนับสนุนพื้นที่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม โดยใช้ฝายแม่ยมเป็นอาคารทดน้ำและเก็บกักไว้ในลำน้ำ มีปริมาณสูงสุด 600 ล้านลูกบาศก์เมตร ณ เดือนกันยายน 2557 เป็นลักษณะน้ำหลากในช่วงเวลาสั้นๆ หลังจากนั้นจะลดลงอย่างต่อเนื่อง และอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าน้ำท่าเฉลี่ย แสดงดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 ปริมาณน้ำท่าที่ไหลเข้าสู่จังหวัดแพร่ ณ สถานีวัดน้ำ Y.20

- ในเขตจังหวัดสุโขทัย ปริมาณน้ำท่าไหลผ่านที่สถานีวัดน้ำ Y.14 อ.ศรีสำขาล้อย ซึ่งจะเป็น้ำต้นทุสนับสนุนพื้นที่ในเขตโครงการรับน้ำนองต่งๆของโครงการชลประทานสุโขทัย มีปริมาณสูงสุด 1,035 ล้านลูกบาศก์เมตร ณ เดือนกันยายน 2557 เป็ลักษณะน้ำหลากในช่วงเวลาสั้นๆ เช่นเดียวกับจังหวัดแพร่ แสดงต่งรูปที่ 6 โดยตลอดลำน้ำยมในเขตจังหวัดสุโขทัย มีอาคารชลประทานหลักในการบริหารจัดการน้ำ ได้แก่ ประตูระบายน้ำแม่น้ำยม(บ้านหาดสะพานจันทร) ประตูระบายน้ำบ้านยางซ้าย และฝายยางบ้านกง ตามลำดับ

รูปที่ 6 ปริมาณน้ำท่าที่ไหลเข้าสู่จังหวัดสุโขทัย ณ สถานีวัดน้ำ Y.14

ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง

ในเขตจังหวัดตากและจังหวัดกำแพงเพชร มีเขื่อนภูมิพลเป็นแหล่งน้ำต้นทุน ซึ่งจะใช้น้ำร่วมกับลุ่มน้ำเจ้าพระยาทั้งหมด สำหรับในช่วงฤดูแล้งปี พ.ศ.2558 ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพลมีน้อยมาก ไม่สามารถสนับสนุนกิจกรรมด้านการเกษตรได้ จึงมีมาตรการขอความร่วมมือเกษตรกรในลุ่มน้ำเจ้าพระยางดทำนาปรัง โดยมีแผนระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง เพื่อการอุปโภค-บริโภคและรักษาระบบนิเวศน์ ตั้งแต่วันที่ 1 พ.ย. 2557 - 30 เม.ย. 2558 วันละประมาณ 5 ล้านลูกบาศก์เมตรเท่านั้น

รูปที่ 7 ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่

อย่างไรก็ตาม พื้นที่ที่ต้องมีการควบคุมปริมาณการรับน้ำจากแม่น้ำปิงอย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้กระทบต่อการใช้น้ำในภาพรวมทั้งลุ่มน้ำเจ้าพระยา ได้แก่ ทรบ.ท่อทองแดง ทรบ.วังบัว และทรบ.วังยาง

รูปที่ 8 การรับน้ำจากแม่น้ำปิง

3. การเตรียมพร้อมให้การช่วยเหลือ

แม้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้เกษตรกรในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง งดทำการเพาะปลูก ข้าวนาปรังแล้วก็ตาม เกษตรกรส่วนใหญ่ก็ยังคงยอมเสี่ยงทำการเพาะปลูกข้าวในหลายพื้นที่ อาจเนื่องมาจาก ความจำเป็นในอาชีพหลัก บ้างก็จัดหาและสำรองแหล่งน้ำด้วยตนเอง เช่น การขุดสระ บ่อน้ำตื้น แหล่งน้ำตาม หนอง บึงต่างๆ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม กรมชลประทานโดยหน่วยงานในพื้นที่ ก็ได้มีการเตรียมความพร้อมและมี มาตรการช่วยเหลือต่างๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ตามศักยภาพในพื้นที่นั้นๆ สรุปได้ดังนี้

3.1 โครงการชลประทานแพร่ มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สนับสนุนรถบรรทุกทุกน้ำ จำนวน 1 คัน
- การมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำในการสร้างทำนบชั่วคราวด้วยกระสอบทรายกั้นลำน้ำยม
- การประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานการณ์น้ำให้เกษตรกรทราบ

รูปที่ 9 การสร้างทำนบชั่วคราวกั้นลำน้ำยมและการประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำ ชป.แพร่

3.2 โครงการชลประทานสุโขทัย มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 16 เครื่อง
- สนับสนุนรถบรรทุกทุกน้ำ จำนวน 1 คัน
- การประชุมชี้แจงการวางแผนการปลูกพืชฤดูแล้ง และการประชาสัมพันธ์งดปลูกพืช

ฤดูแล้งปี 2557/58

รูปที่ 10 การประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อการวางแผนปลูกพืชฤดูแล้งปี 2557/58 ชป.สุโขทัย

3.3 โครงการชลประทานตาก มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 16 เครื่อง (ขนาด ๑2 นิ้ว จำนวน 6 เครื่อง , ขนาด ๑0 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง ,ขนาด ๑8 นิ้ว จำนวน 9 เครื่อง)
- สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ จำนวน 3 คัน

3.4 โครงการชลประทานกำแพงเพชร มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 10 เครื่อง ขนาด 8 นิ้ว 8 เครื่อง, ขนาด 10 นิ้ว 1 เครื่องและรถนาถ ขนาด 12 นิ้ว 1คัน
- สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ จำนวน 1 คัน ขนาดความจุ 6,000 ลิตร
- การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำ,อาสาสมัครชลประทาน ทุกเดือน ะละ ๑ ครั้ง ในการบริหารจัดการน้ำ
- มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ให้มีรายได้ โดยจ้างแรงงานทำกิจกรรมขุดลอกตะกอนทราย กำจัดวัชพืชในระบบคลองชลประทาน

รูปที่ 11 การชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำและอาสาสมัครชลประทาน ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1(วังบัว)

3.5 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 34 เครื่อง
- การมีส่วนร่วมของเกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำในการสร้างงานชั่วคราวด้วยกระสอบทราย

ในลำน้ำยม

รูปที่ 12 กลุ่มผู้ใช้น้ำร่วมกันสร้างงานชั่วคราวด้วยกระสอบทรายในลำน้ำยม

- การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำในการบริหารจัดการน้ำแบบรอบเวร ในเขตพื้นที่รับน้ำจากฝายแม่ยม

รูปที่ 13 การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในเขตพื้นที่รับน้ำจากฝายแม่ยม

รูปที่ 14 การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในเขตพื้นที่รับน้ำจากจุดสูบน้ำ คบ.แม่ยม

รูปที่ 15 การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในเขตพื้นที่รับน้ำจากอาคารบังคับน้ำต่างๆ คบ.แม่ยม

- 3.6 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสุโขทัย มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย
- การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำในการบริหารจัดการน้ำหรือจัดรอบเวรการส่งน้ำ

รูปที่ 16 การประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อวางแผนปลูกพืชและบริหารจัดการน้ำฤดูแล้งปี 2557/58

3.7 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมประกอบด้วย

- การประชุมชี้แจงสถานการณ์น้ำและประชาสัมพันธ์จัดทำนาปรัง ปี 2557/58

รูปที่ 17 การประชุมชี้แจงสถานการณ์น้ำและประชาสัมพันธ์จัดทำนาปรัง ปี 2557/58

สรุปการเตรียมความพร้อมด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ในเขตสำนักงานชลประทานที่ 4

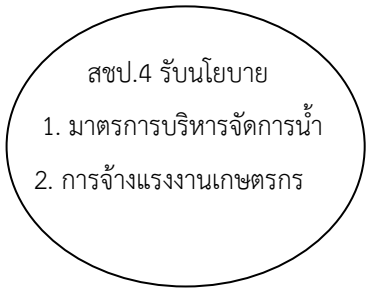
ที่	โครงการ	การเตรียมความพร้อม / ช่วยเหลือ	
		เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ (เครื่อง)	รถบรรทุกน้ำ (คัน)
1	ส่วนกลาง สขป.4	-	4
	ลุ่มน้ำยม	50	2
1	ชลประทานแพร่	(โครงการแม่ยมขอยืมใช้ 14 เครื่อง)	1
2	ชลประทานสุโขทัย	16	1
3	ส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม	34	-
4	ส่งน้ำและบำรุงรักษาสุโขทัย	-	-
	ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง	26	4
1	ชลประทานตาก	16	3
2	ชลประทานกำแพงเพชร	10	1
3	ส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง	-	-
	รวมทั้งสิ้น	76	10

นอกจาก การประชุมชี้แจงเกษตรกร การเตรียมความพร้อมด้านเครื่องจักรเครื่องมือแล้ว สำนักงานชลประทานที่ 4 ได้ดำเนินการจ้างแรงงานเกษตรกร ตามมาตรการโครงการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ ปี 2558 ซึ่งเป็นมาตรการที่ช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนการทำนาปรัง สรุปผลการดำเนินงาน ณ วันที่ 22 มกราคม 2558 ได้ดังนี้

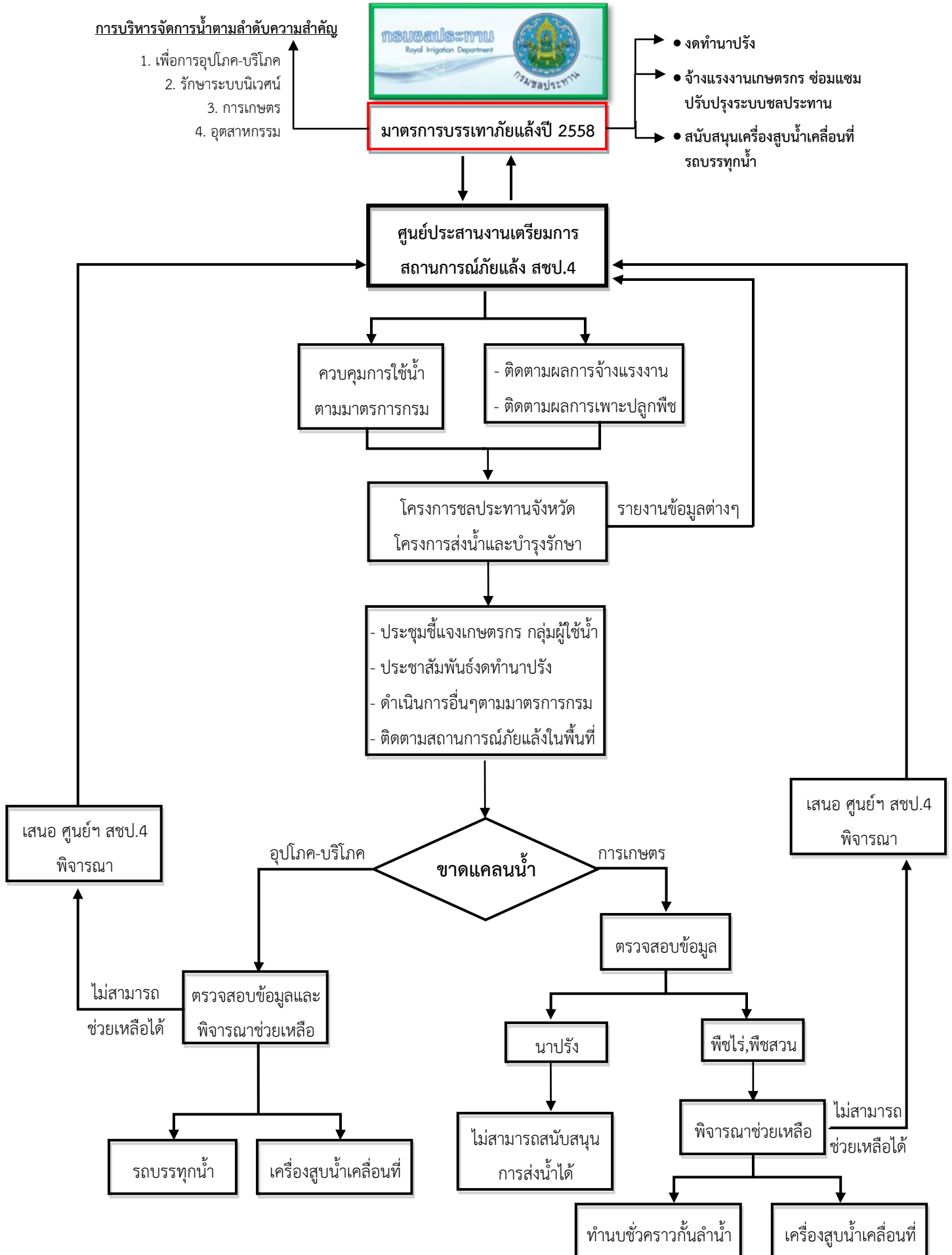
ส่วน/โครงการ	แผน-การจ้างแรงงาน(คน)			ผล-การจ้างแรงงาน(คน)		
	งบ พ.ร.บ. 58	งบกระตุ้น	รวม	งบ พ.ร.บ. 58	งบกระตุ้น	รวม
รวมสำนักงานชลประทานที่ 4	4,300	4,411	8,711	2,690	4,443	7,133
ส่วนกลาง สขป.4	306	5	311	255	5	260
ชลประทานกำแพงเพชร	369	512	881	323	772	1,095
ชลประทานตาก	505	855	1,360	366	819	1,185
ชลประทานแพร่	733	1,400	2,133	399	1,364	1,763
ชลประทานสุโขทัย	140	274	414	18	406	424
ส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อ ทองแดง	549	859	1,408	342	408	750
ส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม	872	486	1,358	685	649	1,334
ส่งน้ำและบำรุงรักษาสุโขทัย	80	20	100	56	20	76
ก่อสร้าง 4	746	-	746	246	-	246

ผังกระบวนการ

ศูนย์ประสานงานเตรียมการสถานการณ์ภัยแล้ง สำนักงานชลประทานที่ 4

ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
 สชป.4 รับนโยบาย 1. มาตรการบริหารจัดการน้ำ 2. การจ้างแรงงานเกษตรกร	ทุกสัปดาห์	1. ควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตามมาตรการกรมรายสัปดาห์ 2. รายงานผลการจ้างแรงงานเกษตรกรทุกวันพุธ	คณะทำงาน โดย ส่วนจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา
 โครงการชลประทาน จังหวัด/โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาดำเนินการ	ตามความเหมาะสม	1. ประชุมชี้แจงเกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อให้ทราบข้อมูลสถานการณ์น้ำรวมทั้ง ประชาสัมพันธ์ถึงต่อนาปรัง	- โครงการชลประทาน จังหวัด - โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษา
	ทุกวัน	2. ควบคุมปริมาณการใช้น้ำที่เกี่ยวข้องตามมาตรการกรม พร้อมรายงานผล	
	ทุกครั้ง	3. ติดตามสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่พร้อมรายงานผล	
 ตรวจสอบข้อมูลในพื้นที่ กรณีเกิดภัยแล้งหรือได้รับ การร้องขอให้ช่วยเหลือ	ฤดูแล้งปี 2558 (1พ.ย.57-30เม.ย.58)	ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ประสบภัยแล้งและพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพที่โครงการได้จัดเตรียมเครื่องจักรเครื่องมือ เช่น เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ และรถบรรทุกน้ำ หรือแนวทางอื่น โดยมีเงื่อนไขไม่สนับสนุนพื้นที่ทำนาปรัง หากไม่สามารถดำเนินการช่วยเหลือได้ ให้เสนอเรื่องถึง สชป.4 และ กรมชลประทานตามลำดับต่อไป	- โครงการชลประทาน จังหวัด - โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษา
 สชป.4 สรุปสถานการณ์ รายงานข้อมูล ต่างๆ เสนอกรมชลประทาน	ตามที่กรมกำหนด	1. รายงานสรุปสถานการณ์น้ำ การใช้น้ำและผลการเพาะปลูกพืชรายสัปดาห์ 2. รายงานการให้ความช่วยเหลือภัยแล้ง เช่น รถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 3. รายงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ตามที่กรมกำหนด	คณะทำงาน โดย - ส่วนจัดสรรน้ำและ บำรุงรักษา - ส่วนเครื่องจักรกล

ผังกระบวนการประสานงาน

ที่ตั้งติดต่อประสานงาน

สำนักงานชลประทานที่ 4

เลขที่ 250 หมู่ 3 ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000

โทรศัพท์ 0 5571 047 ต่อ 131, 113 โทรสาร 0 5571 0458

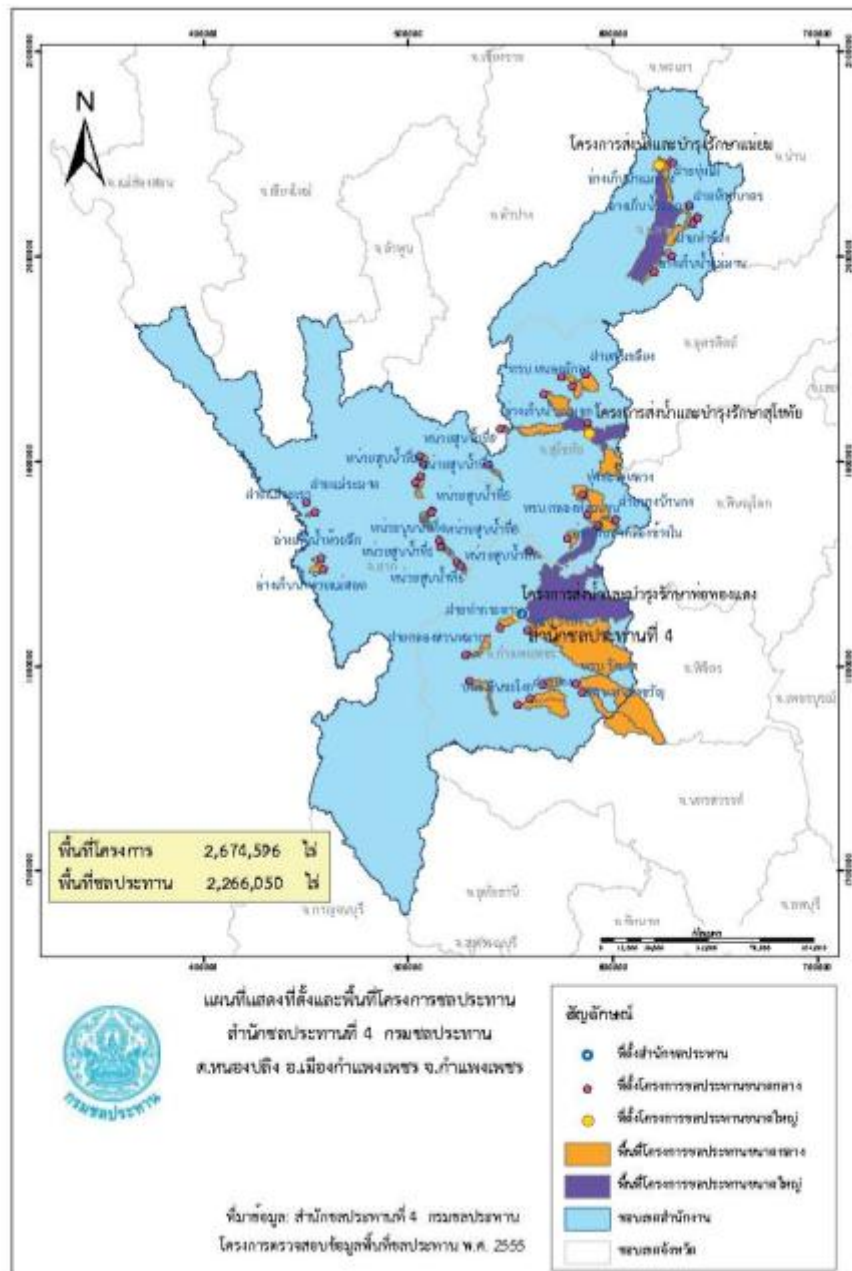
รายชื่อผู้รับผิดชอบและติดต่อประสานงาน

ลำดับ	ชื่อ	ตำแหน่ง	บทบาทหน้าที่	เบอร์โทร
1	นายชัยชาญ สังข์แก้ว	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรม ชลประทาน สำนักงานชลประทานที่ 4	ที่ปรึกษาการดำเนินงาน	081-8016840
2	นายบุญธรรม ปานเปี่ยมโกษ	ผู้อำนวยการส่วนจัดสรรน้ำ	ผู้กำกับ ดูแล ด้านการ บริหารจัดการน้ำ	081-9321649
3	นายสมชาย คงเมคี	ผู้อำนวยการส่วนเครื่องจักรกล	ผู้กำกับ ดูแล ด้าน เครื่องจักร เครื่องมือ	081-8827055
4	นายบวร โชคอยู่ประเสริฐ	หัวหน้าฝ่ายแผนงานงบประมาณ	ติดตาม รวบรวมข้อมูล ด้านการจ้างแรงงาน เกษตรกร	089-9243650
5	นายไชยวัฒน์ กำทอง	หัวหน้าฝ่ายวางแผนและแก้ไข ปัญหาเรื่องน้ำ	ติดตาม รวบรวมข้อมูล สถานการณ์น้ำ ประสาน ข้อมูลภัยแล้งในพื้นที่ โครงการชลประทาน	081-8265452
6	นางสาวชลิตา วงศ์สา	ผู้ควบคุมงานประชาสัมพันธ์	ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมที่ดำเนินการ ต่างๆ	082-2251622
7	นางบุษยา อินทร์มีทรัพย์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	ผู้ช่วยประสานงานด้าน การจ้างแรงงาน เกษตรกร	081-3037420
8	นางสาวณัฐกานต์ โพธาเมือง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	ผู้ช่วยประสานงานด้าน สถานการณ์น้ำ	091-8398947

แนวทางการดำเนินการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้ง ในเขตพื้นที่ชลประทาน สำนักงานชลประทานที่ 4 ปี 2558

1. พื้นที่รับผิดชอบ

สำนักงานชลประทานที่ 4 รับผิดชอบพื้นที่ 4 จังหวัด คือ จังหวัดแพร่ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก และจังหวัดกำแพงเพชร พื้นที่รวม 23,843,016 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตรรวม 7,180,530 ไร่ พื้นที่ชลประทานรวม 2,266,050 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.56 ของพื้นที่การเกษตร มีโครงการชลประทานในเขตความรับผิดชอบจำนวน 7 โครงการ มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดกลางทั้งสิ้น 15 แห่ง รวมปริมาณน้ำเก็บกัก 401.81 ล้านลูกบาศก์เมตร รายละเอียดดังนี้

รูปที่ 1 พื้นที่ชลประทานในเขตสำนักงานชลประทานที่ 4

1.1 โครงการชลประทานขนาดใหญ่

ในเขตสำนักงานชลประทานที่ 4 ประกอบด้วย 3 โครงการ คือ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม จังหวัดแพร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง จังหวัดกำแพงเพชร มีพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

ที่	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน		หมายเหตุ
				(ไร่)	ร้อยละ	
1	แม่ยม	-	267,375	196,000	73.30	
2	สุโขทัย(น้ำใต้ดิน)	-	120,000	68,625	57.18	แหล่งน้ำใต้ดิน
3	ท่อทองแดง	-	619,625	550,688	88.87	

1.2 โครงการชลประทานแพร่

1.2.1 โครงการชลประทานขนาดกลาง 7 โครงการ มีปริมาตรความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 121.93 ล้านลูกบาศก์เมตร(จากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 4 แห่ง) มีพื้นที่ชลประทาน 74,538 ไร่

ที่	โครงการ	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน		หมายเหตุ
				(ไร่)	ร้อยละ	
1	อ่างเก็บน้ำแม่สอง	65.80	27,311	19,338	70.81	
2	อ่างเก็บน้ำแม่อาง	30.62	29,025	21,228	73.14	
3	อ่างเก็บน้ำแม่มาน	18.75	14,459	11,501	79.54	
4	อ่างเก็บน้ำแม่คำปอง	6.76	7,619	5,300	69.56	
5	ฝายทุ่งไผ่	-	12,266	10,178	82.98	
6	ฝายห้วยบาตร	-	5,364	3,647	67.99	
7	ฝายท่าช้าง	-	5,191	3,346	64.46	
	รวม	121.93	101,235	74,538	73.63	

1.2.2 โครงการชลประทานขนาดเล็ก 159 โครงการ มีปริมาตรความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 50.19 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ 50,995 ไร่

1.2.3 โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่น) มีจำนวนทั้งสิ้น 43 โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ 8,950 ไร่

1.3 โครงการชลประทานสุโขทัย

1.3.1 โครงการชลประทานขนาดกลาง 13 โครงการ ปริมาณการเก็บกักน้ำรวมทั้งสิ้น 228.85 ล้านลูกบาศก์เมตร(จากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 7 แห่ง) มีพื้นที่ชลประทาน 347,669 ไร่

ที่	โครงการ	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน		หมายเหตุ
				(ไร่)	ร้อยละ	
1	อ่างเก็บน้ำแม่มอก	96.00	59,559	47,836	80.32	
2	อ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ	58.00	54,341	46,342	85.28	
3	แก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	32.40	23,726	23,726	100.00	
4	อ่างเก็บน้ำแม่กองค่าย	13.00	8,206	5,981	72.89	
5	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง	12.45	8,616	7,596	88.16	
6	อ่างเก็บน้ำคลองช้างใน	9.00	19,481	18,395	94.43	
7	อ่างเก็บน้ำห้วยทรวง	8.00	-	-	-	ยังไม่รวมพื้นที่ใน ฐานข้อมูลปี2555
8	ปตร.แม่น้ำยม (บ้าน หาดสะพานจันทร์)	-	71,250	66,000	92.63	
9	ปตร.บ้านยางซ้าย	-	76,063	65,125	85.62	
10	ทรบ.คลองท่าฉนวน	-	31,458	24,777	78.76	
11	ทรบ.หนองผักถุง	-	20,083	17,272	86.00	
12	ฝายศรีเชลียง	-	33,287	29,872	89.74	
13	ฝายยางบ้านกง	-	5,871	4,690	79.88	
	รวม	228.85	411,941	347,669	84.40	

1.3.2 โครงการชลประทานขนาดเล็ก 141 โครงการ มีปริมาตรความจุเก็บกักทั้งสิ้น 16.05 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ 304,800 ไร่

1.3.3 โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่น) มีจำนวนทั้งสิ้น 45 โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ 67,610 ไร่

1.4 โครงการชลประทานตาก

1.4.1 โครงการชลประทานขนาดกลาง 14 โครงการ มีปริมาณความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 11.30 ล้านลูกบาศก์เมตร(จากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 2 แห่ง) มีพื้นที่ชลประทาน 61,040 ไร่

ที่	โครงการ	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน		หมายเหตุ
				(ไร่)	ร้อยละ	
1	หน่วยสูบน้ำที่ 1	-	7,700	6,749	87.65	
2	หน่วยสูบน้ำที่ 2	-	7,170	6,484	90.43	
3	หน่วยสูบน้ำที่ 3	-	9,790	8,755	89.43	
4	หน่วยสูบน้ำที่ 4	-	12,171	8,893	73.07	
5	หน่วยสูบน้ำที่ 5	-	2,908	1,854	63.76	
6	หน่วยสูบน้ำที่ 6	-	3,235	2,166	66.96	
7	หน่วยสูบน้ำที่ 7	-	3,347	2,315	69.17	
8	หน่วยสูบน้ำที่ 8	-	2,063	1,526	73.97	
9	หน่วยสูบน้ำที่ 9	-	6,267	5,963	95.15	
10	หน่วยสูบน้ำที่ 10	-	1,942	1,826	94.03	
11	ฝายแม่ระมาด	-	558	375	67.20	
12	ฝายแม่จะเร้า	-	2,589	2,153	83.16	
13	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สอด	5.50	15,029	8,642	57.50	
14	อ่างเก็บน้ำห้วยลึก	5.80	5,212	3,339	64.06	
	รวม	11.30	79,981	61,040	76.32	

1.4.2 โครงการชลประทานขนาดเล็ก 133 โครงการ มีปริมาณความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 7.41 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ 147,000 ไร่

1.4.3 โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่น) มีจำนวนทั้งสิ้น 15 โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ 19,500 ไร่

1.5 โครงการชลประทานกำแพงเพชร

1.5.1 โครงการชลประทานขนาดกลาง 10 โครงการ มีปริมาณความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 39.90 ล้านลูกบาศก์เมตร(จากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 2 แห่ง) มีพื้นที่ชลประทาน 967,490 ไร่

ที่	โครงการ	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน		หมายเหตุ
				(ไร่)	ร้อยละ	
1	ทรบ.วังบัว	-	482,813	443,938	91.95	
2	ทรบ.วังยาง	-	260,188	231,938	89.14	
3	ทรบ.หนองขวัญ	-	110,938	102,375	92.28	
4	อ่างเก็บน้ำคลองน้ำไหล	38.50	32,139	25,555	79.51	
5	อ่างเก็บน้ำห้วยป่าบง	1.40	4,543	-	-	เพื่อการประปาหมู่บ้าน
6	ปตร.หินชะโรง	-	65,250	60,205	92.27	
7	ปตร.วังไทร	-	23,530	22,184	94.28	
8	ฝายท่ากระดาน	-	36,517	30,175	82.63	
9	ฝายคลองสวนหมาก	-	21,684	18,208	83.97	
10	ฝายยางวังไทร	-	36,837	32,913	89.35	
	รวม	39.90	1,074,438	967,490	90.05	

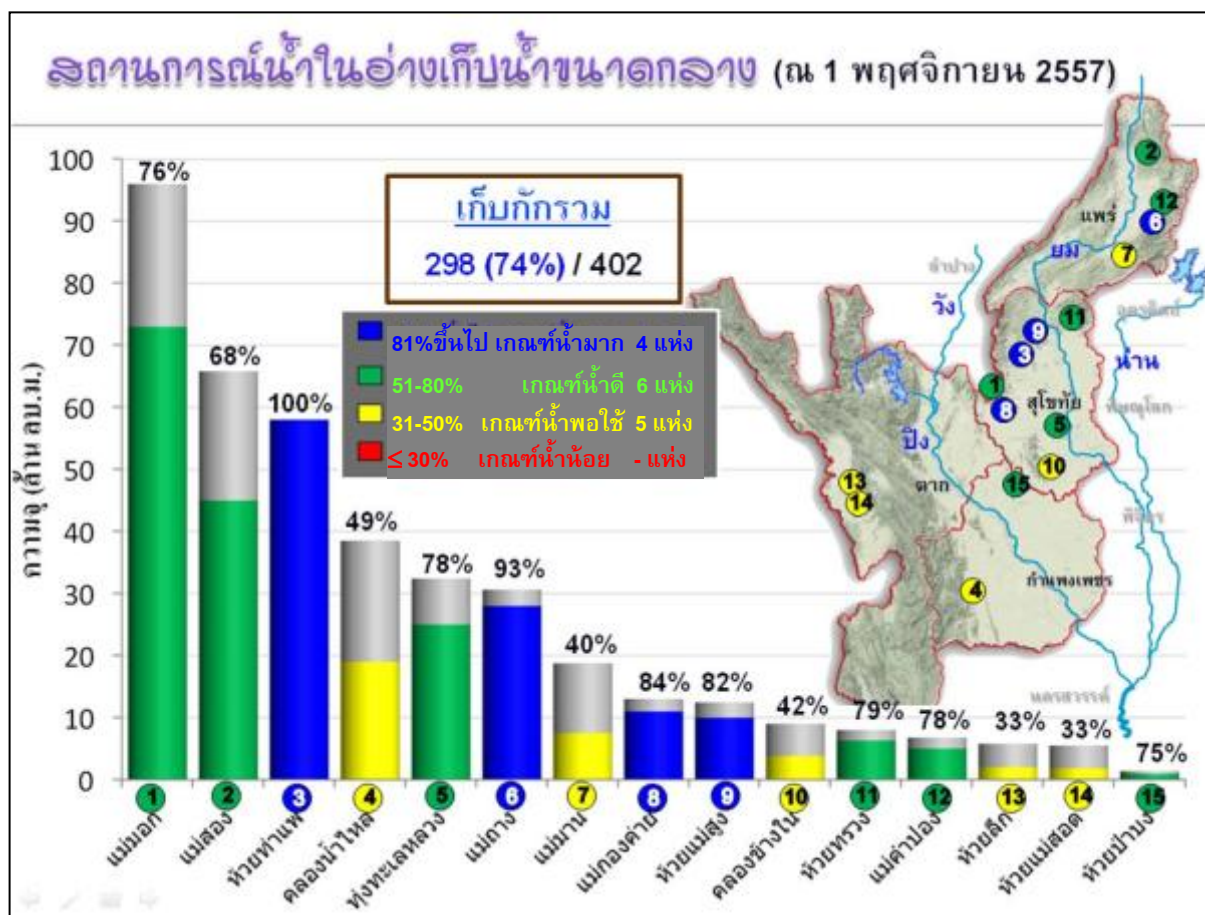
1.5.2 โครงการชลประทานขนาดเล็ก 184 โครงการ มีปริมาณความจุเก็บกักทั้งสิ้น 53.43 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ 452,140 ไร่

1.5.3 โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่น) มีจำนวนทั้งสิ้น 53 โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ 91,750 ไร่

2. สถานการณ์น้ำ

2.2 สถานการณ์น้ำ ณ เริ่มต้นฤดูแล้ง(1 พ.ย.2557) แบ่งเป็น 2 กรณี

2.2.1 กรณีมีแหล่งน้ำต้นทุนประเภทอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ที่ได้มีการรองรับน้ำในช่วงฤดูฝน เพื่อสำรองไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งในเขตสำนักงานชลประทานที่ 4 มีอ่างเก็บน้ำขนาดกลางทั้งสิ้น 15 แห่ง ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2557 มีปริมาณน้ำเก็บกักทั้งสิ้น 298 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือร้อยละ 74 ของความจุทั้งหมด

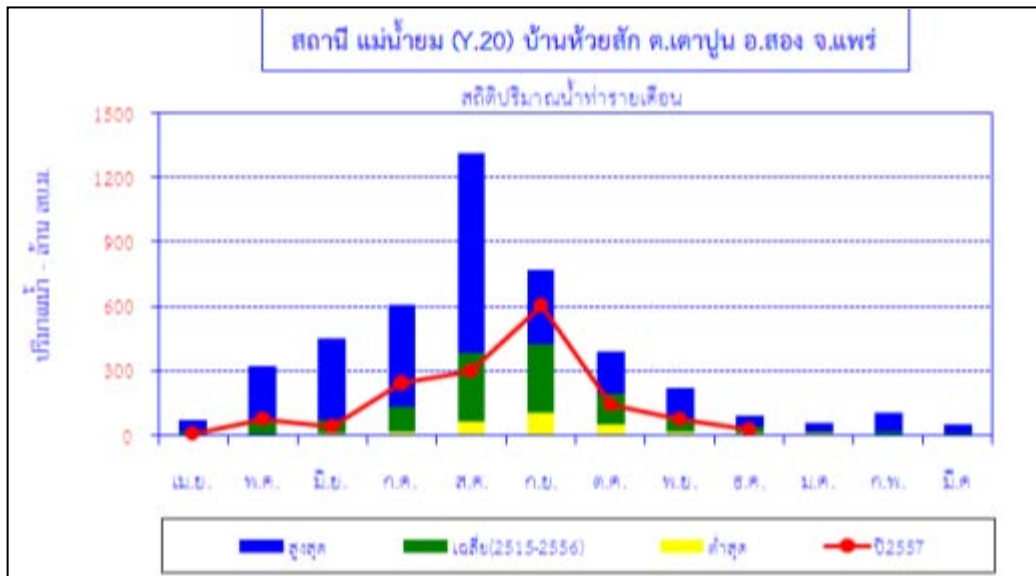

รูปที่ 4 ปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ณ เริ่มต้นฤดูแล้งปี 2557/2558

2.2.2 กรณีไม่มีแหล่งน้ำต้นทุนในพื้นที่ จะอาศัยการรับน้ำจากแม่น้ำสายหลัก คือ แม่น้ำยม และแม่น้ำปิง ซึ่งสถานการณ์น้ำในการเข้าสู่ฤดูแล้งปี 2558 สรุปได้ดังนี้

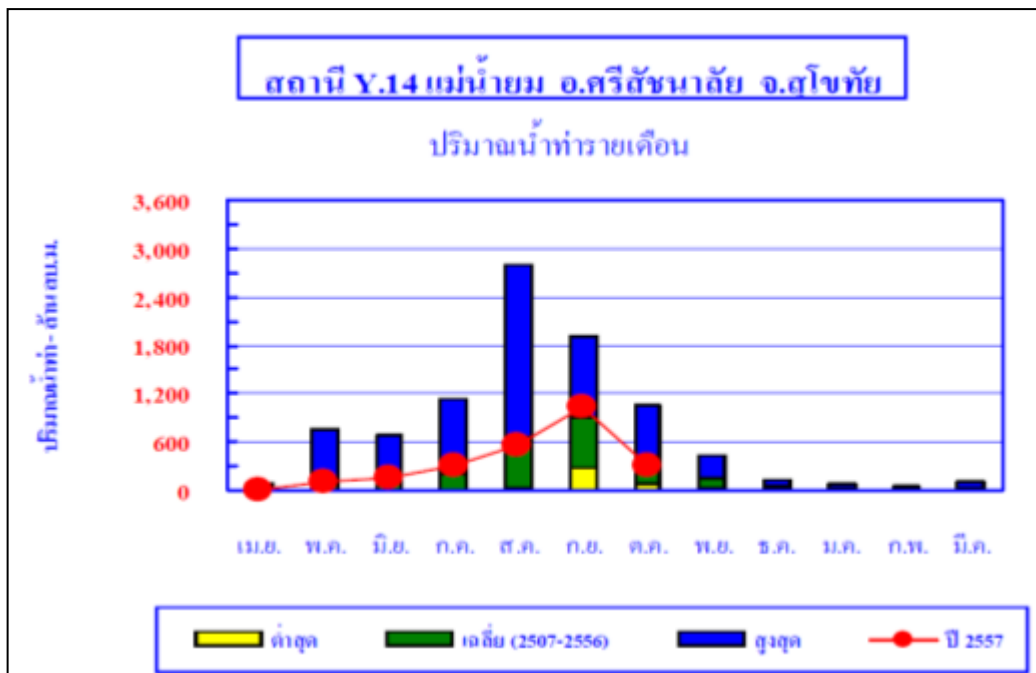
ลุ่มน้ำยม

- ในเขตจังหวัดแพร่ ปริมาณน้ำท่าไหลผ่านที่สถานีวัดน้ำ Y.20 อ.สอง ซึ่งจะเป็นน้ำต้นทุนสนับสนุนพื้นที่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม โดยใช้ฝายแม่ยมเป็นอาคารทดน้ำและเก็บกักไว้ในลำน้ำ มีปริมาณสูงสุด 600 ล้านลูกบาศก์เมตร ณ เดือนกันยายน 2557 เป็นลักษณะน้ำหลากในช่วงเวลาสั้นๆ หลังจากนั้นจะลดลงอย่างต่อเนื่อง และอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าน้ำท่าเฉลี่ย แสดงดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 ปริมาณน้ำท่าที่ไหลเข้าสู่จังหวัดแพร่ ณ สถานีวัดน้ำ Y.20

- ในเขตจังหวัดสุโขทัย ปริมาณน้ำท่าไหลผ่านที่สถานีวัดน้ำ Y.14 อ.ศรีสัชนาลัย ซึ่งจะเป็น้ำต้นทุสนับสนุนพื้นที่ในเขตโครงการรับน้ำนองต่งๆของโครงการชลประทานสุโขทัย มีปริมาณสูงสุด 1,035 ล้านลูกบาศก์เมตร ณ เดือนกันยายน 2557 เป็ลักษณะน้ำหลากในช่วงเวลาสั้นๆ เช่นเดียวกับจังหวัดแพร่ แสดงต่งรูปที่ 6 โดยตลอดลำน้ำยมในเขตจังหวัดสุโขทัย มีอาคารชลประทานหลักในการบริหารจัดการน้ำ ได้แก่ ประตูระบายน้ำแม่น้ำยม(บ้านหาดสะพานจันทร) ประตูระบายน้ำบ้านยางซ้าย และฝายยางบ้านกง ตามลำดับ

รูปที่ 6 ปริมาณน้ำท่าที่ไหลเข้าสู่จังหวัดสุโขทัย ณ สถานีวัดน้ำ Y.14

ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง

ในเขตจังหวัดตากและจังหวัดกำแพงเพชร มีเขื่อนภูมิพลเป็นแหล่งน้ำต้นทุน ซึ่งจะใช้น้ำร่วมกับลุ่มน้ำเจ้าพระยาทั้งหมด สำหรับในช่วงฤดูแล้งปี พ.ศ.2558 ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพลมีน้อยมาก ไม่สามารถสนับสนุนกิจกรรมด้านการเกษตรได้ จึงมีมาตรการขอความร่วมมือเกษตรกรในลุ่มน้ำเจ้าพระยางดทำนาปรัง โดยมีแผนระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง เพื่อการอุปโภค-บริโภคและรักษาระบบนิเวศน์ ตั้งแต่วันที่ 1 พ.ย. 2557 - 30 เม.ย. 2558 วันละประมาณ 5 ล้านลูกบาศก์เมตรเท่านั้น

รูปที่ 7 ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่

อย่างไรก็ตาม พื้นที่ที่ต้องมีการควบคุมปริมาณการรับน้ำจากแม่น้ำปิงอย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้กระทบต่อการใช้น้ำในภาพรวมทั้งลุ่มน้ำเจ้าพระยา ได้แก่ ทรบ.ท่อทองแดง ทรบ.วังบัว และทรบ.วังยาง

รูปที่ 8 การรับน้ำจากแม่น้ำปิง

3. การเตรียมพร้อมให้การช่วยเหลือ

แม้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้เกษตรกรในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง งดทำการเพาะปลูก ข้าวนาปรังแล้วก็ตาม เกษตรกรส่วนใหญ่ก็ยังคงยอมเสี่ยงทำการเพาะปลูกข้าวในหลายพื้นที่ อาจเนื่องมาจาก ความจำเป็นในอาชีพหลัก บ้างก็จัดหาและสำรองแหล่งน้ำด้วยตนเอง เช่น การขุดสระ บ่อน้ำตื้น แหล่งน้ำตาม หนอง บึงต่างๆ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม กรมชลประทานโดยหน่วยงานในพื้นที่ ก็ได้มีการเตรียมความพร้อมและมี มาตรการช่วยเหลือต่างๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ตามศักยภาพในพื้นที่นั้นๆ สรุปได้ดังนี้

3.1 โครงการชลประทานแพร่ มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สนับสนุนรถบรรทุกทุกน้ำ จำนวน 1 คัน
- การมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำในการสร้างทำนบชั่วคราวด้วยกระสอบทรายกั้นลำน้ำยม
- การประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานการณ์น้ำให้เกษตรกรทราบ

รูปที่ 9 การสร้างทำนบชั่วคราวกั้นลำน้ำยมและการประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำ ชป.แพร่

3.2 โครงการชลประทานสุโขทัย มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 16 เครื่อง
- สนับสนุนรถบรรทุกทุกน้ำ จำนวน 1 คัน
- การประชุมชี้แจงการวางแผนการปลูกพืชฤดูแล้ง และการประชาสัมพันธ์งดปลูกพืช

ฤดูแล้งปี 2557/58

รูปที่ 10 การประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อการวางแผนปลูกพืชฤดูแล้งปี 2557/58 ชป.สุโขทัย

3.3 โครงการชลประทานตาก มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 16 เครื่อง (ขนาด ๑2 นิ้ว จำนวน 6 เครื่อง , ขนาด ๑0 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง ,ขนาด ๑8 นิ้ว จำนวน 9 เครื่อง)
- สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ จำนวน 3 คัน

3.4 โครงการชลประทานกำแพงเพชร มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 10 เครื่อง ขนาด 8 นิ้ว 8 เครื่อง, ขนาด 10 นิ้ว 1 เครื่องและรถนาถ ขนาด 12 นิ้ว 1คัน
- สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ จำนวน 1 คัน ขนาดความจุ 6,000 ลิตร
- การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำ,อาสาสมัครชลประทาน ทุกเดือน ะละ ๑ ครั้ง ในการบริหารจัดการน้ำ
- มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ให้มีรายได้ โดยจ้างแรงงานทำกิจกรรมขุดลอกตะกอนทราย กำจัดวัชพืชในระบบคลองชลประทาน

รูปที่ 11 การชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำและอาสาสมัครชลประทาน ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1(วังบัว)

3.5 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 34 เครื่อง
- การมีส่วนร่วมของเกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำในการสร้างงานชั่วคราวด้วยกระสอบทราย

ในลำน้ำยม

รูปที่ 12 กลุ่มผู้ใช้น้ำร่วมกันสร้างงานชั่วคราวด้วยกระสอบทรายในลำน้ำยม

- การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำในการบริหารจัดการน้ำแบบรอบเวร ในเขตพื้นที่รับน้ำจากฝายแม่ยม

รูปที่ 13 การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในเขตพื้นที่รับน้ำจากฝายแม่ยม

รูปที่ 14 การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในเขตพื้นที่รับน้ำจากจุดสูบน้ำ คบ.แม่ยม

รูปที่ 15 การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในเขตพื้นที่รับน้ำจากอาคารบังคับน้ำต่างๆ คบ.แม่ยม

3.6 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสุโขทัย มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย
- การประชุมชี้แจงกลุ่มผู้ใช้น้ำในการบริหารจัดการน้ำหรือจัดรอบเวรการส่งน้ำ

รูปที่ 16 การประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อวางแผนปลูกพืชและบริหารจัดการน้ำฤดูแล้งปี 2557/58

3.7 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมประกอบด้วย

- การประชุมชี้แจงสถานการณ์น้ำและประชาสัมพันธ์จัดทำนาปรัง ปี 2557/58

รูปที่ 17 การประชุมชี้แจงสถานการณ์น้ำและประชาสัมพันธ์จัดทำนาปรัง ปี 2557/58

สรุปการเตรียมความพร้อมด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ในเขตสำนักงานชลประทานที่ 4

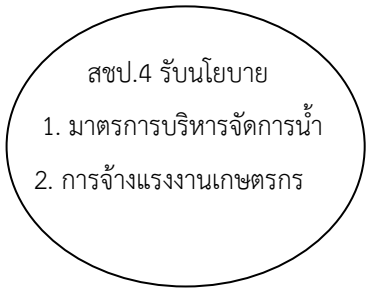
ที่	โครงการ	การเตรียมความพร้อม / ช่วยเหลือ	
		เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ (เครื่อง)	รถบรรทุกน้ำ (คัน)
1	ส่วนกลาง สขป.4	-	4
	ลุ่มน้ำยม	50	2
1	ชลประทานแพร่	(โครงการแม่ยมขอยืมใช้ 14 เครื่อง)	1
2	ชลประทานสุโขทัย	16	1
3	ส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม	34	-
4	ส่งน้ำและบำรุงรักษาสุโขทัย	-	-
	ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง	26	4
1	ชลประทานตาก	16	3
2	ชลประทานกำแพงเพชร	10	1
3	ส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง	-	-
	รวมทั้งสิ้น	76	10

นอกจาก การประชุมชี้แจงเกษตรกร การเตรียมความพร้อมด้านเครื่องจักรเครื่องมือแล้ว สำนักงานชลประทานที่ 4 ได้ดำเนินการจ้างแรงงานเกษตรกร ตามมาตรการโครงการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ ปี 2558 ซึ่งเป็นมาตรการที่ช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนการทำนาปรัง สรุปผลการดำเนินงาน ณ วันที่ 22 มกราคม 2558 ได้ดังนี้

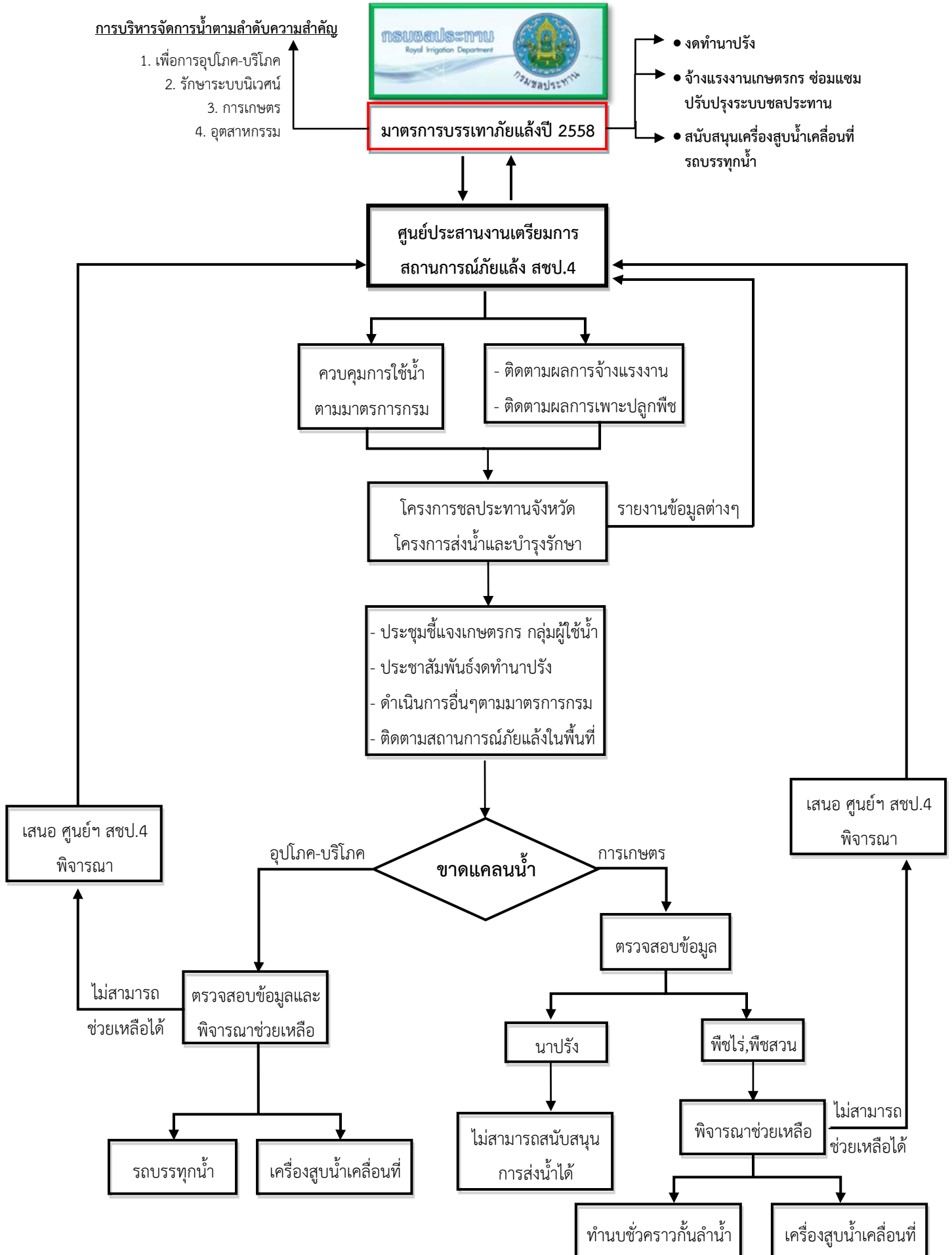
ส่วน/โครงการ	แผน-การจ้างแรงงาน(คน)			ผล-การจ้างแรงงาน(คน)		
	งบ พ.ร.บ. 58	งบกระตุ้น	รวม	งบ พ.ร.บ. 58	งบกระตุ้น	รวม
รวมสำนักงานชลประทานที่ 4	4,300	4,411	8,711	2,690	4,443	7,133
ส่วนกลาง สขป.4	306	5	311	255	5	260
ชลประทานกำแพงเพชร	369	512	881	323	772	1,095
ชลประทานตาก	505	855	1,360	366	819	1,185
ชลประทานแพร่	733	1,400	2,133	399	1,364	1,763
ชลประทานสุโขทัย	140	274	414	18	406	424
ส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อ ทองแดง	549	859	1,408	342	408	750
ส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม	872	486	1,358	685	649	1,334
ส่งน้ำและบำรุงรักษาสุโขทัย	80	20	100	56	20	76
ก่อสร้าง 4	746	-	746	246	-	246

ผังกระบวนการ

ศูนย์ประสานงานเตรียมการสถานการณ์ภัยแล้ง สำนักงานชลประทานที่ 4

ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
 สชป.4 รับนโยบาย 1. มาตรการบริหารจัดการน้ำ 2. การจ้างแรงงานเกษตรกร	ทุกสัปดาห์	1. ควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตามมาตรการกรมรายสัปดาห์ 2. รายงานผลการจ้างแรงงานเกษตรกรทุกวันพุธ	คณะทำงาน โดย ส่วนจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา
 โครงการชลประทาน จังหวัด/โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาดำเนินการ	ตามความเหมาะสม	1. ประชุมชี้แจงเกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อให้ทราบข้อมูลสถานการณ์น้ำรวมทั้ง ประชาสัมพันธ์ถึงต่อนานาปริง	- โครงการชลประทาน จังหวัด - โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษา
	ทุกวัน	2. ควบคุมปริมาณการใช้น้ำที่เกี่ยวข้องตามมาตรการกรม พร้อมรายงานผล	
	ทุกครั้ง	3. ติดตามสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่พร้อมรายงานผล	
 ตรวจสอบข้อมูลในพื้นที่ กรณีเกิดภัยแล้งหรือได้รับ การร้องขอให้ช่วยเหลือ	ฤดูแล้งปี 2558 (1พ.ย.57-30เม.ย.58)	ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ประสบภัยแล้งและพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพที่โครงการได้จัดเตรียมเครื่องจักรเครื่องมือ เช่น เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ และรถบรรทุกน้ำ หรือแนวทางอื่น โดยมีเงื่อนไขไม่สนับสนุนพื้นที่ทำนาปริง หากไม่สามารถดำเนินการช่วยเหลือได้ ให้เสนอเรื่องถึง สชป.4 และ กรมชลประทานตามลำดับต่อไป	- โครงการชลประทาน จังหวัด - โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษา
 สชป.4 สรุปสถานการณ์ รายงานข้อมูล ต่างๆ เสนอกรมชลประทาน	ตามที่กรมกำหนด	1. รายงานสรุปสถานการณ์น้ำ การใช้น้ำและผลการเพาะปลูกพืชรายสัปดาห์ 2. รายงานการให้ความช่วยเหลือภัยแล้ง เช่น รถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 3. รายงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ตามที่กรมกำหนด	คณะทำงาน โดย - ส่วนจัดสรรน้ำและ บำรุงรักษา - ส่วนเครื่องจักรกล

ผังกระบวนการประสานงาน

ที่ตั้งติดต่อประสานงาน

สำนักงานชลประทานที่ 4

เลขที่ 250 หมู่ 3 ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000

โทรศัพท์ 0 5571 047 ต่อ 131, 113 โทรสาร 0 5571 0458

รายชื่อผู้รับผิดชอบและติดต่อประสานงาน

ลำดับ	ชื่อ	ตำแหน่ง	บทบาทหน้าที่	เบอร์โทร
1	นายชัยชาญ สังข์แก้ว	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรม ชลประทาน สำนักงานชลประทานที่ 4	ที่ปรึกษาการดำเนินงาน	081-8016840
2	นายบุญธรรม ปานเปี่ยมโกษ	ผู้อำนวยการส่วนจัดสรรน้ำ	ผู้กำกับ ดูแล ด้านการ บริหารจัดการน้ำ	081-9321649
3	นายสมชาย คงเมคี	ผู้อำนวยการส่วนเครื่องจักรกล	ผู้กำกับ ดูแล ด้าน เครื่องจักร เครื่องมือ	081-8827055
4	นายบวร โชคอยู่ประเสริฐ	หัวหน้าฝ่ายแผนงานงบประมาณ	ติดตาม รวบรวมข้อมูล ด้านการจ้างแรงงาน เกษตรกร	089-9243650
5	นายไชยวัฒน์ กำทอง	หัวหน้าฝ่ายวางแผนและแก้ไข ปัญหาเรื่องน้ำ	ติดตาม รวบรวมข้อมูล สถานการณ์น้ำ ประสาน ข้อมูลภัยแล้งในพื้นที่ โครงการชลประทาน	081-8265452
6	นางสาวชลิตา วงศ์สา	ผู้ควบคุมงานประชาสัมพันธ์	ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมที่ดำเนินการ ต่างๆ	082-2251622
7	นางบุษยา อินทร์มีทรัพย์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	ผู้ช่วยประสานงานด้าน การจ้างแรงงาน เกษตรกร	081-3037420
8	นางสาวณัฐกานต์ โพธาเมือง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	ผู้ช่วยประสานงานด้าน สถานการณ์น้ำ	091-8398947

ภาคผนวก

สำเนาฉบับ

คำสั่งสำนักงานชลประทานที่ ๔

ที่ ๗ / ๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ประสานงานเตรียมการสถานการณ์ภัยแล้ง

ด้วยสถานการณ์ในช่วงฤดูฝน ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา มีปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ทำให้น้ำต้นทุนสำหรับการใช้ในกิจกรรมต่างๆ ในช่วงฤดูแล้ง ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีปริมาณค่อนข้างน้อย เสี่ยงต่อภาวะการเกิดภัยแล้ง ทั้งด้านการเกษตรและอุปโภค-บริโภค

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้ง ในเขตพื้นที่ สำนักงานชลประทานที่ ๔ และให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรการบรรเทาภัยแล้ง ของกรมชลประทาน รวมทั้งเป็นศูนย์ประสานงานช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ประสานงานเตรียมการสถานการณ์ภัยแล้ง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน
(ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ ๔)	ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการส่วนจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา	รองประธาน
๓. ผู้อำนวยการส่วนเครื่องจักรกล	คณะกรรมการ
๔. หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณด้านจัดสรรน้ำ	คณะกรรมการ
๕. ผู้ควบคุมงานประชาสัมพันธ์	คณะกรรมการ
๖. หัวหน้าฝ่ายวางแผนและแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ	คณะกรรมการและเลขานุการ
๗. นางสาวณัฐกานต์ โพธิ์เมือง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๘. นางบุษยา อินทรมีทรัพย์	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ควบคุม กำกับ ติดตาม การดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรการบรรเทาภัยแล้ง ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ของกรมชลประทาน และสำนักงานชลประทานที่ ๔
๒. ประสานงานโครงการชลประทาน ให้มีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงสถานการณ์น้ำและผลกระทบขอความร่วมมือเกษตรกรให้งดทำนาปรังอย่างต่อเนื่อง
๓. พิจารณาให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนเครื่องจักรเครื่องมือ ตลอดจนแนวทางการให้ความช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยแล้ง โดยเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างประชาชน โครงการชลประทานจังหวัด โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา และหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.รายงาน...

๔. รายงานข้อมูลการใช้น้ำ ผลการเพาะปลูกพืช การให้ความช่วยเหลือ ข้อมูลอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้อง ตามที่กรมชลประทานกำหนด

๕. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายอาทิตย์ สุวนิชวงศ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๔

ไชยวัฒน์ รุ่ง
ณัฐกานต์ พิมพ์
๐๕๒ ตรวจ

ผังดำเนินงาน

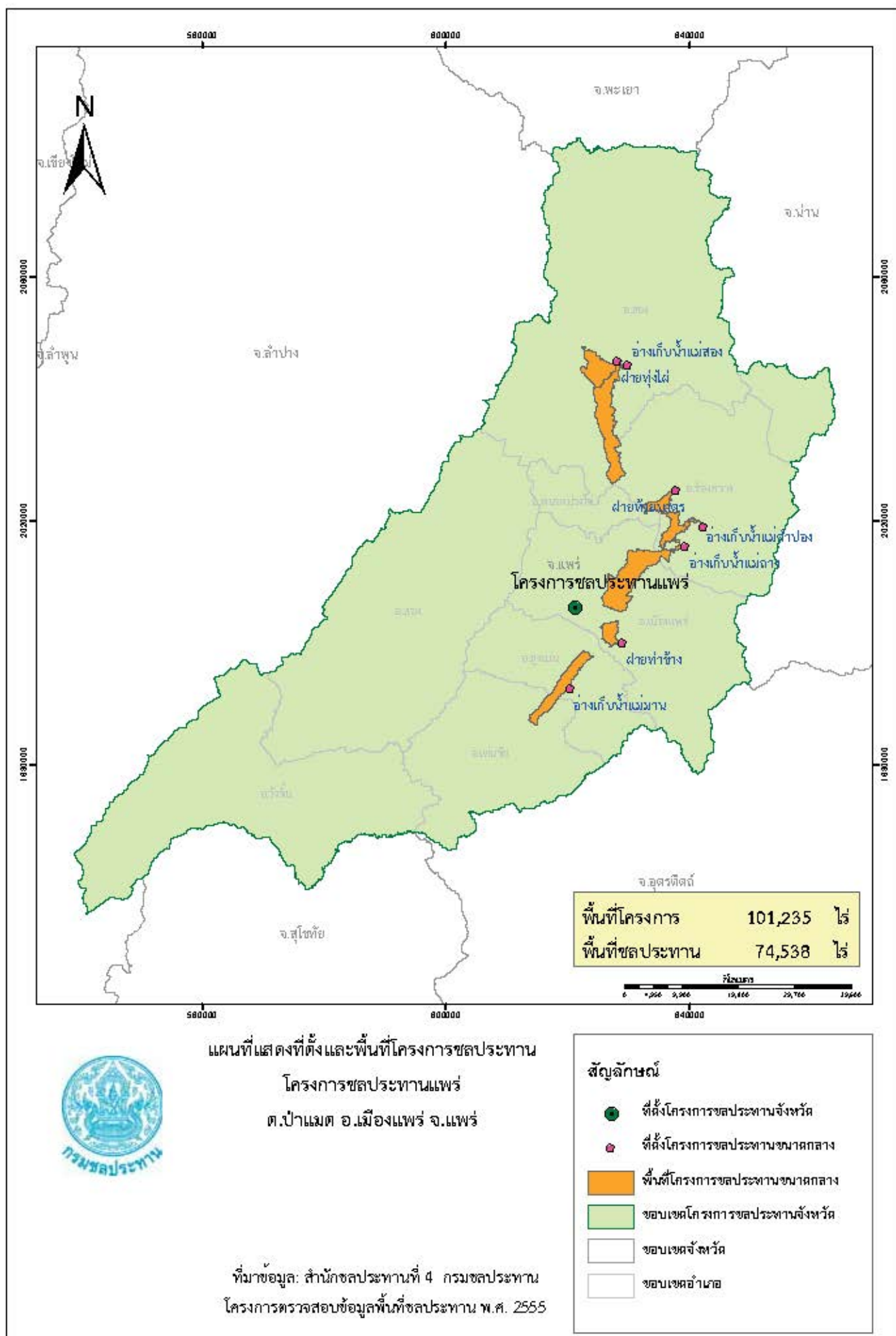

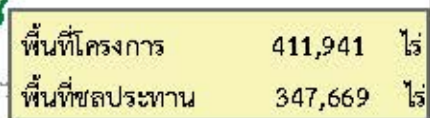
ที่มา : จากเอกสารรายงานแผนที่เตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2558
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พฤศจิกายน 2557

ตารางแสดงพื้นที่คาดการณ์ความแห้งแล้งในพื้นที่ทำการเกษตร ปี ๒๕๕๘

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
ภาคกลาง		
กาญจนบุรี	๑๐	๕๖
ชัยนาท	๕	๑๙
พระจวบคีรีขันธ์	๓	๖
พระนครศรีอยุธยา	๓	๖
เพชรบุรี	๖	๓๒
ราชบุรี	๖	๒๓
ลพบุรี	๙	๕๗
สระบุรี	๗	๒๒
สุพรรณบุรี	๗	๓๐
รวม	๕๖	๒๕๑
ภาคเหนือ		
กำแพงเพชร	๕	๒๖
ตาก	๗	๒๑
นครสวรรค์	๖	๓๐
น่าน	๘	๓๔
พะเยา	๘	๑๙
พิจิตร	๕	๑๒
พิษณุโลก	๖	๑๖
เชียงใหม่	๑๗	๔๔
เชียงราย	๙	๒๑
เพชรบูรณ์	๖	๓๕
แพร่	๗	๓๓
แม่ฮ่องสอน	๒	๕
ลำปาง	๘	๓๗
ลำพูน	๗	๑๕
สุโขทัย	๙	๒๘
อุตรดิตถ์	๗	๑๗
อุทัยธานี	๖	๒๓
รวม	๑๒๓	๔๑๖

ที่มา : จากเอกสารรายงานแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2558
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พฤศจิกายน 2557

กรมศิลปากร

โครงการตรวจสอบข้อผิดพลาดที่ชลประทาน พ.ศ. 2555

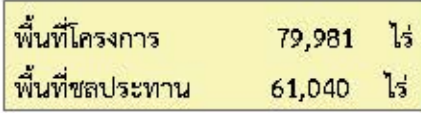
- **จัดโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างจังหวัด**
- **จัดโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างขนาดกลาง**

- ☒ พิมพ์โครงการขอขบวนขบวนกลาง

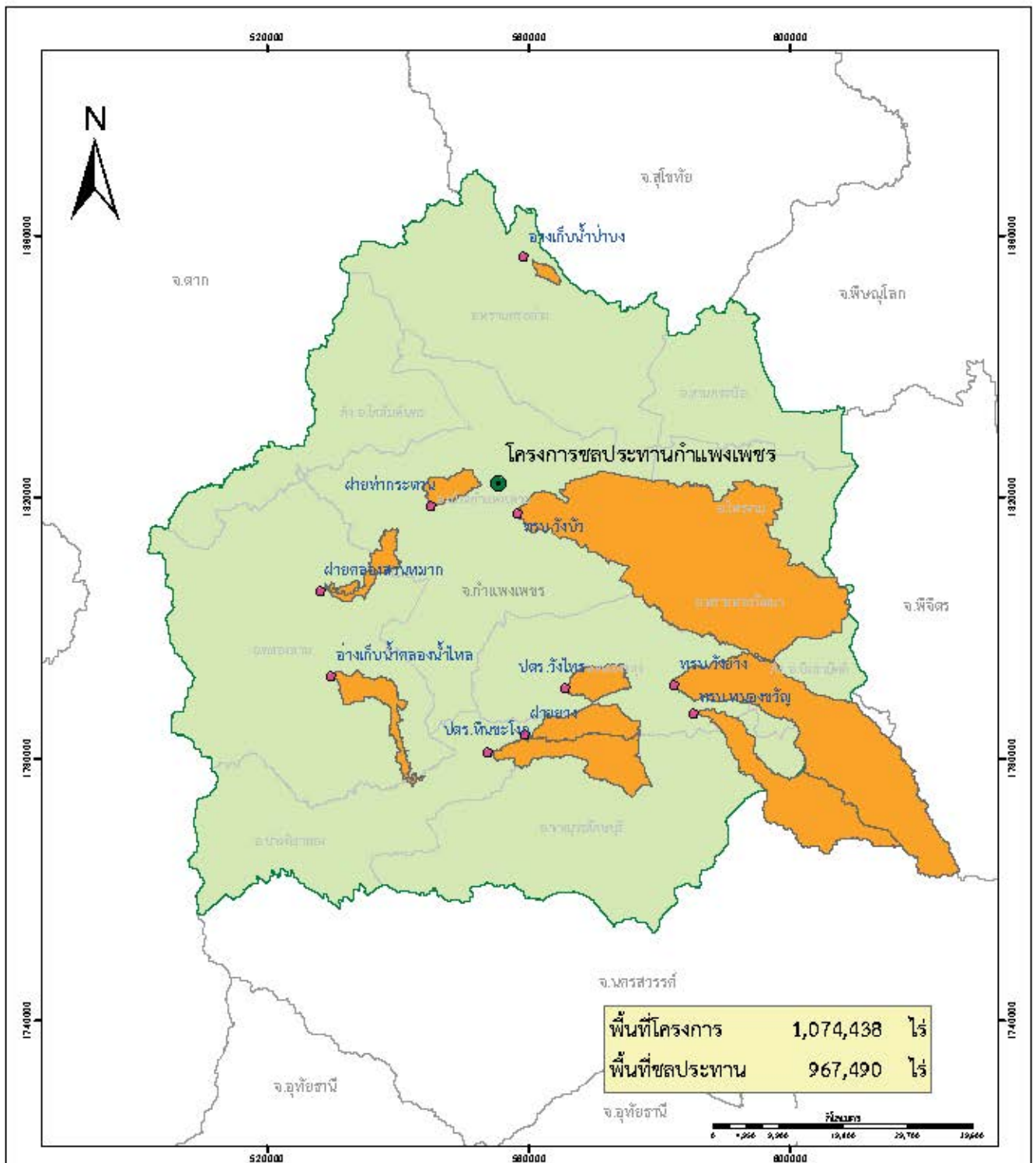
☒ ขอบเขตขบวนจังหวัด

☐ ขอบเขตจังหวัด

☐ ขอบเขตอำเภอ

- **ที่ตั้งโครงการชลประทานขนาดกลาง**
- **ที่ตั้งโครงการชลประทานจังหวัด**
- **พื้นที่โครงการชลประทานขนาดกลาง**
- **ขอบเขตชลประทานจังหวัด**
- **ขอบเขตจังหวัด**
- **ขอบเขตอำเภอ**

แผนที่แสดงที่ตั้งและพื้นที่โครงการชลประทาน
โครงการชลประทานกำแพงเพชร
ต.ในเมือง อ.เมืองกำแพงเพชร จ.กำแพงเพชร

ที่มาข้อมูล: สำนักชลประทานที่ 4 กรมชลประทาน
โครงการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ชลประทาน พ.ศ. 2555

